

Internet ja muu media tarjoaa lapselle mahdollisuuksia virikkeisiin ja oppimiseen, mutta aikuisen on valvottava ajankäyttöä ja sisältöä.

Nyky aika on lapselle haaste

PÄIVITÄMÄLÄ

Tämän päivän lapsi on aktiivinen osallistuja ja tiedonhankkija. Yhä useampi heistä elää ihmissuhdeviihdakossa.

Lapsen maailma on muuttunut lyhyessä ajassa huomattavasti. Yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset heijastuvat suoraan lapsen elämään.

Suomi on kohonnut koulutuksen ja teknologian eturivien. Valtavasta kehityksestä huolimatta monien tutkijoiden mielestä "hyvinvoivassa Suomessa asuu pahoimavoiva kansa". Elämä on muuttunut kilpailuksi. Fyysisen työpanoksen kysyntä on vähentynyt henkisen osaamisen ja taitojen vaatimukseksi. Samalla ovat muuttuneet arvot, toimintatavat ja elämänsisällöt. Urbanisaatio ja automaatio ovat vieneet lapsilta vanhempiensa kanssa työssä kasvamisen ja oppimisen ilmapäivän.

Perheenjäsenten mielenkiinnon kohteet suuntautuvat yhä kauemmaksi toisistaan. Samalla on kasvanut itsekkyys, yksinäisyys ja epävarmuus. Kaveriiden seura ei korvaa perheyhteisön sisältöä, eikä anna välttämätöntä tukea sekä rajoja ja rakkautta.

Rikkiniäinen perheyhteisö

Neljävuotias tyttö kysyi päiväkotikaveriltaan viikon päätteeksi "Milloin meidän isä tulee?". Kysyjälle selvisi kohta, että kaverin isä

elää normaalisti kaverin ja tämän äidin kanssa, jolloin tyttö jatkoi "miksi se asuu teidän kanssa?"

Yhä useampi jo alle kouluikäinen lapsi elää erossa toisesta vanhemmastaan. Lapsen arki on siirtymistä kahden kodin välillä, luovimista kahden erilaisen kodin, tapojen ja tottumusten välillä. Usein mukana ovat myös äidin tai isän uusi kumppani, kumppanin lapset ja muut sukulaiset.

Laman aikana lanseerattiin arkikielellämme pätkätyöt. Se tuli jäädäkseen ja sai aikaan myös muilla elämäntilanteilla "pätkäajattelun": ei kannata sitoutua, ei tulla kumminkaan kesti. Valitettavasti myös ihmisuhteet ovat lyhykestoisia ja ne tuovat mukanaan lapsen elämään paljon epävarmuutta ja turvattomuutta.

Median suuri vaikutus

Sähköisen viestinnän muodot ovat kehittyneet paljon viime vuosien aikana; digi-tv, tietokoneet laajakaistoinen sekä kännykät tuovat lapsillekin varsin runsasvärtä mediaa. Median vaikutus on suuri.

Median asemaa lapsen elämässä saatetaan kyseenalaistaa. Media ei itsessään lyhennä lapsen lapsuutta tai vähennä leikkiä. Sopivasti käytettynä mediamaailma tarjoaa lapselle rikasta ja monipuolista opetusta ja virikettä.

Vanhemman tehtävä on asettaa rajat lapsen ja median välillä. Esimerkiksi eräs koulukäisten lasten isä lupasi kaikille lapsille puoli tuntia aikaa päivittäin tietokoneen äärellä. Jos joku lapsista halusi aikaa enemmän, hänen piti hankkia se ulkokiikunalla.

Puolen tunnin hiihtolenkistä sai vastineeksi mahdollisuuden olla tietokoneella puoli tuntia lisää.

On kuitenkin huomattavaa miten runsas ja varsinkin rajoittamaton mediamaailma tuo haittoja lasten tunne-elämään ja vuorovaikutustaitoihin. Osilla lapsista on oma tv ja tietokone omassa huoneessaan ilman valvontaa, joka mahdollistaa katsella ja pelata esimerkiksi K18-ikävaltapelejä. Ei ole ihme että lapset ovat ahdistuneita, ärtyneitä ja keskittymiskyvyttömiä ja eristäytyvät ikäistensä seurasta.

Aktiivinen lapsi seurakuntamme keskeillä

On aivan tavallista että jo kolmen kuukauden ikäinen vauva aloittaa vanhempiensa kanssa vauvamuskarin, vauvauinnin tai äiti-lapsi-jumpan. Ja siitä ne harrastukset alkavat. Nykyään on harvinaisempaa jos lapsi ei harrasta mitään.

Kouluikäinen on jo tottunut harrastamaan ja esiintymään, olemaan aktiivinen. Harrastukset ovat lapselle tärkeitä; he voivat yhdessä kavereiden kanssa tehdä mieleisiä asioita. On kuitenkin huomioitavaa, että harrastukset, vapaa-aika ja koulunkäynti ovat tasapainossa. Lastenpsykiatri ja psykoterapeutti **Jari Sinkkonen** on sanonut "on suuri vaara että lapsista, joka ei harrasta mitään, kasvaa ihan normaali ja terve aikuinen".

Nyky päivän lasten kohtaaminen on suuri haaste seurakunnille. Seurakuntalaisten tulee ottaa huomioon, millaisesta maailmasta lapset tulevat seurakuntaan.

On hyvä olla tietoisia tämän

tietokonepelit vastaavat tämän päivän haasteeseen.

On tärkeää muistaa pyhäkoulu- ja kerhotoiminta, jossa lapsella on mahdollisuus tavata viikoittain tuttu pyhäkoulunopettaja tai kerhonohtaja. Ehkä juuri se tuttu ja turvallinen kerhonohtaja on sillä hetkellä lapsen ainoa kiinnikekohta vaihtuvassa ihmissuhdeviihdakossa.

On suurta olla johdattamassa rykyajan lapsi, joka elää kertien määrällisissä ihmissuhteissa median värittämässä maailmassa, Jeesuksen luo. Jeesuksessa on niin lapsella kuin aikuisellakin pysyvä toivo ja elämäntarkoitus.

Kirjoittaja on lastentarhanopettaja ja Suvon helluntaiseurakuntien lapsityön yhdyshenkilö sekä Ison Kirjan lapsityövaliokunnan jäsen.

Paras on edessä

Helluntaiseurakuntien lapsityön linjaukset

Lapsen tarpeet ja oikeudet

1. Lapsi on arvokas
2. Lapsi kasvaa rakkaudesta
3. Lapsi tarvitsee turvaa

Lapsi ja vanhemmuus

4. Lapsi tarvitsee vanhemmuutta
5. Lapsi on osa yhteyttä

Lapsen hengellinen kehitys

6. Lapsi uskoo lapsen tavoin
7. Lapsi kasvaa hengellisesti

Lapsen maailma

8. Lapsi elää nykyajassa
9. Lapsi tarvitsee lapsuuden

Artikkeli on lapsityön linjauksia käsittelevän sarjan neljäs osa.

päivän lasten kulttuurista; mistä he ovat kiinnostuneita. Lapset eivät enää halua olla passiivisia vastaanottajia vaan he haluavat olla aktiivisia osallistujia. Seurakunnissa tulisi ottaa lapset mukaan tiyspäinöiseen toimintaan; esimerkiksi uhrin keräämiseen, laulamaan muulloinkin kuin joulujuhlassa, rukollemaan ja niin edelleen.

Suuren suosion ovat saaneet Mix- ja Kid's Action Night -tyypiset lastentapahtumat, jotka tarjoavat lapsille osallistuvaa toimintaa sekä evankeliumia. Myös lasten kristilliset tv-ohjelmat ja